

EÖRSI ISTVÁN VERSEI

VÁLTOZATOK EGY KÖZHELYRE

Meghalni mindig ráér az ember.

Előbb a szennyest kéne kimosni.
Ilyen piszkosan, ragacsosan
nem illik menni a pondrók elébe.

Valami új fertőtlenítő kéne.

A tizenkilencedik század
párolt és szűrt nedűire vágyom:
hiperforradalmi álom.
Kerek és tiszta igazságnak
be nem köpdösött tükreire.

A világ sürgönydrótjai összegabalyodtak,
kábelei egymásba csavarodtak,
szavak bábeli billiói
illetlenül tolakodnak az űrben,
mindenki más nyelven beszél,
mindenki más nyelven hallgat,
más nyelvet ért meg, más síkban él,
másfajta semmit takargat,
képek billiói bukfenceznek,
pucér táncosnő birsalma-feneke
népvezéri kobakkal koccan össze,
ajakrúzs-reklám csusszan közbe,
a világ színültig tele
vízióval.

Közöttük tengernyi légbuborék-sóhaj.

Az ocsmány az ocsmánnyal összekeveredett,
a pompás a pompással összeverekedett,
az ocsmány a pompásnak teszi a szépet,
a pompás az ocsmánnyal frigyrelépett,

a káosz mélyén mint a mértan ragyog a rend,
a rend már megvalósulóban káoszt teremt,
belesüppedni még okos fickónak is csudajó,
elfeledni egy percre, hogy van vallanivaló
— meghalni mindig ráér az ember —
(keresztfa, villamosszék, karó,
máglya, lófarok, golyó, nyaktiló,
aréna, tigrisek, hangyák, kövezés, bitó,
éhhálál, vasúti sínek...)

Meghalni mindig ráér az ember.
Előbb meg kell ölelgetni az asszonyt.
(ameddig lehet, szerelemmel),
s utódokat nemzeni — ugyebár? —
akik nyomunkba lépnek egyszer.
Igazságot kell hazudni nekik,
hogy teljenek meg, mint a luftballon,
míg beléjük nem bökik a valóság szögeit
a fölszállás előtti napon.

„Te trágyadomb harsány kakasa, még
attól a kis maradék
örömdőtől is megfosztalak,
hogy másoknál különbnek érezd magad.
Ha számbaveszed sok szürke hibád,
azt se feledd el,
hogy önáltatásodban nincs rendszer.
De a WC víztartályvasa szilárd,
spárgád is akad...”

Meghalni mindig ráér az ember.

Még bízom a messzi jövőben
— a fuldokló eszmei szalmaszála —
egy-két barátban körülöttem,
egy idős és egy fiatal nőben,
s néhány halottban.

Csak nevüket ki ne mondjam.

Batyumat sírjuknál ledobtam,
s mivel a harcokból kikoptam,
bár erőm még volna, azt hiszem,
emlékükhöz könyökölök,
és némán hallgatom örök
vitájukat a végtelennel,
arcukat magammal viszem.

Meghalni mindig ráér az ember.
Meghalni mindig tud az ember,
ha nagyon akar. Azt igen.

MINT HAJÓTÖRÖTT...

Mint hajótörött, ki a talpát vakarja,
s feneke alatt oly kisdéd a sziget:
ha fejére pottyan egy fűzőld vadalma,
négyfelé érheti el a vizet —

Így él ma Eörsi — hiába beszélek,
a késemre bámul, némán nem-et int,
s ha nagyritkán szól, elidegenedésnek
nevezi baját bölcs könyvek szerint.

Naphosszat mondom, hogy ne nézzen a roncsra,
s egy egész tenger lehetne lábvize,
s a hosszú szavakról bárcsak leszokna,
s az almát főzze be kompótnak télire.

ÖNÉLETRAJZ

Srácaként azt hittem, minden enniavló, még füvet, sőt legyet is ettem,
de történt velem egy s más és rájöttem, hogy nem lehet mindent szeretnem.

Kamaszként azt hittem, a boldogság végtelen hosszú makaróni,
ma már tudom, hogy bors csak: ráharapsz, könnyezel, nem bírsz szólni.

Kék égen sétált a pufók hold, az örök szerelmen merengtem,
de akkor egy néni kézenfogott és én pirongvá velementem.

Láttam libegni gyönyörűbbeket is, de válogatni igazán szégyen —
mindig gondosan ügyeltem arra, hogy a csúnyákat meg ne sértsem.

Később azt hittem, jó játék, ha a semmiből valamit teremtek,
közben a valamik kifogtak rajtam és ravaszul semmivé lettek.

Volt néhány meglepő percem, amikor hipp-hopp meg akartam halni.
Sakkoztam a halállal, vakon játszottunk, függőben maradt a parti.